

Naturen er for alle

Selvom man har et handicap, kan man sagtens komme ud i naturen. Det var budskabet bag arrangementet Grøn Handi, der løb af stabelen i alle landets skovdistrikter sidst i august. På Pibergården i Grib Skov bød dagen blandt andet på kanosejlad, blindesti og urtesuppe med brød bagt på bål.

Naturen er for alle

Rebet glider glat gennem mine hænder. Jeg kan ikke se det, fordi jeg har bind for øjnene. Langsomt og forsigtigt bevæger jeg mig frem på blindestien i den retning, rebet leder mig. Berøvet min synssans forvandles underskoven. Her dufter rart af muld og græs. Vinden fra Esrum Sø får løvet og det høje græs til at suse. Et sted kan jeg høre nogen grine højt.

Skovbunden føles blød og fjedrende, men den gemmer også på et utal af forhindringer. Jeg snubler over væltede træstammer og dukker mig for sent under lavhængende grene. Langsomt møver jeg mig rundt om de træer, rebet er viklet omkring. Deres bark føles som sandpapir.

Pludselig støder min hånd på en pose, der er bundet fast til rebet. Den er åben,

og det er meningen, at man skal stikke hånden ned i den. Indholdet prikker i håndfladen, men er også helt blødt og let. Posen er fuld af dun og fjer. Det tager længere tid at gætte indholdet, end man skulle tro. Men jeg er jo heller ikke vant til udelukkende at stole på min følesans.

Jo, hvis man er blind, kan skoven være et krævende sted. Men den er også fuld af oplevelser. Det er bare anderledes oplevelser end dem, som seende er vant til. Og det er netop en af hovedpointerne med Grøn Handi, som jeg står midt i.

Her i Grib Skov er det Skov- og Naturstyrelsen og det socialpædagogiske værested Pibergården, der står for dagens arrangement. Hos Pibergårdens personale hersker der ikke tvivl: Naturen er

åben for alle – også mennesker med alvorlige handicap.

Det er nemmere, end man skulle tro

Formålet med Grøn Handi er at skabe øget opmærksomheden omkring de mere end tusinde handicapfaciliteter, Skov- og Naturstyrelsen har gjort offentligt tilgængelige over hele landet. De fleste henvender sig især til kørestolsbrugere og gangsbesværede. Det betyder blandt andet, at stisystemer og toiletfaciliteter er handicapvenlige.

– Med Grøn Handi ønsker vi at sende et budskab til institutioner, familier og offentlige beslutningstagere om, at naturen er en fantastisk ressource for personer med handicap og deres ledsagere. Det er et stort arbejde at passe mennesker med alvorlige handicap, og det kan

Sådan finder man handicapvenlige naturoplevelser

Skov- og Naturstyrelsen tilbyder i dag over tusind handicapvenlige faciliteter over hele landet. For eksempel kørestolsvenlige stier, fugletårne og strandadgange. Der findes også særlige handicapvenlige grill- og teltpladser.

På Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside findes en oversigt over de mange faciliteter – www.skovognatur.dk/ud/aktiv/handicap_faciliteter.htm

Man kan også søge efter handicapvenlige naturfaciliteter på www.friluftskortet.dk. Klik på linket Tilgængelighed nederst i menuen til venstre.

Tag lån i Grejbanken

For institutioner, foreninger og klubber, der har lyst til at arrangere ture ud i naturen, er der mulighed for at låne nødvendigt udstyr gennem ordningen Grejbank. Her kan man for små penge låne udstyret, så man slipper for at anskaffe det selv. Der findes i dag 23 grejbanker spredt ud over hele landet, og Pibergården er en af dem.

Grejbankernes udstyr er indkøbt for tipsmidler og kan derfor udlejes til lave priser. For eksempel koster det kun 10 kroner om dagen at låne et Trangia-grydesæt og 20 kroner at låne en sovepose. Bestiller man grej hos Pibergården, er det allerede sorteret og stillet frem, når man ankommer. Hvis udlånet foregår uden for Pibergårdens åbningstider, kan man få en nøgle og selv låse op til grejet, når det skal hentes og afleveres.

Læs mere på www.grejbank.dk.

Øget tilgængelighed kommer også andre til gode

Det er især bevægelsehæmmede brugere af naturen, Skov- og Naturstyrelsen fokuserer på, når der bygges nye faciliteter i landets skovdistrikter. For kørestolsvenlige stier gør det også nemmere for mange andre at komme ud i skoven. Fx svagtsende, ældre og børn.

– Ofte kan selv små forskelle få stor betydning, når man er kørestolsbruger. Hvis vi fx sætter en bom op på en skovvej, så nytter det ikke at blokere stien ved siden af med store sten for at forhindre knallerter i at køre forbi. Så kan kørestole jo heller ikke komme forbi. Det nytter heller ikke, at stien er for smal eller for skrå til en kørestol. Derfor prøver vi hele tiden at se verden fra de bevægelsehæmmedes vinkel, forklarer Lars Poulsen, forstfuldmægtig i Skov- og Naturstyrelsen.

måske få nogen til at opgive at tage ud i naturen på forhånd. Vi vil gerne vise dem, hvor nemt det kan være – og hvor store oplevelser man kan få ud af det, siger John Colerick, leder af den selvejende organisation Lavuk, der driver Pibergården og fire andre dagtilbud for fysisk og psykisk udviklingshæmmede.

Opgaver, urtesuppe og kanosejlads

Efter blindestien fortsætter ruten langs med søen, hvor flere opgaver venter. Der skal for eksempel smages på spiselige planter og løftes forskellige træsorter. Ruten ender ved Dronningens Bøge, hvor der i dagens anledning er slået en enorm tipi op. Her kan gæsterne se nærmere på vanddyr og insekter eller få en skål urtesuppe, der simrer over åben ild. Hvis der skal være brød til, er man velkommen til at bage et selv.

Nede ved søbredden lægger en kano til. I den sidder Joel og hans mor Signe Christoffersen og Merete Fischer fra Pibergaarden. Joel er spastiker, og man skulle måske ikke tro, at svær spasticitet og kanosejlads er nogen særlig god blanding. Men her er bevist på det modsatte: Med særligt løftegrej er Joel blevet flyttet over i kanoen og ligger komfortabelt iført redningsvest og regnslag i en sækkestol. En kort regnbyge har gjort hans mørke hår vådt, men han har det tydeligvis glimrende og nyder sceneriet.

– Jeg har haft Joel med på mange rejser, så han er vant til lidt af hvert. Vi har både været i Israel og på Sri Lanka. Men da vi kørte af sted i dag, tænkte jeg: ”Kano?! Naarh, der bliver vi vist nødt til at springe over.” Men det går jo fint, og jeg kan tydeligt høre på Joel, at det er noget, han kan lide, siger Signe Christoffersen og smiler bredt.

Tommy fører an

Oppe ved den store tipi ankommer Tommy Petersen og hans familie. Tommy er udviklingshæmmet og kommer på Pibergaarden til daglig. Det er han meget glad for og løber ivrigt i forvejen. Indimellem kan han ikke længere holde sin glæde inde længere og bukker sig forover, mens han griner højt og vifter med armene. Hans søster Anette Aksteen ved godt hvorfor.

– Skoven her er Tommys sted. Han ved mere om det hele, end vi gør, og det er han meget stolt af. I et beskyttet værksted er Tommy den type, der let går i stå, hvis der ikke er nogen til at aktivere ham. Men herude i skoven går det bedre, for her kommer oplevelserne til ham af sig selv. Her er også en god balance mellem det velkendte og det foranderlige. Skoven forandrer sig, men ikke fra dag til dag. Samtidig byder den hver dag på forskellige oplevelser. Den blanding har Tommy det rigtig godt med, siger hun.

På Grøn Handi-dagen blev der sanset, følt, duftet og mærket. Ikke-handicappede fik bind for øjnene og en helt ny oplevelse af naturen – og de handicappede kunne nyde skoven og søen i fulde drag.

Merete Fischer fra Pibergården oplever lignende reaktioner hos mange andre af Pibergårdens brugere og gæster. Hun mener, det skyldes, at naturen udviser forskellene mellem mennesker. Når det regner, bliver alle våde. Når man går langt, bliver alle trætte. Det giver en følelse af fællesskab, som andre tager for givet. Men for mennesker med alvorlige handicap er den alt andet end en selvfølge.

– Vi oplever stort set aldrig negative reaktioner på naturen. Hverken fra vores faste brugere eller fra gæster. Heller ikke fra dem med så alvorlige fysiske handicap, at de er nødt til at sidde i deres kørestol hele tiden. De er som regel utrolig glade for at komme herud. Mange af dem har aldrig prøvet at sove i et telt. Kan du forestille dig, hvor stor en oplevelse det er at overnatte i et telt ude i skoven for første gang i dit liv?